

ANY XII

REUS, DIMARTS 28 D'AGOST 1917

NÚM. 192

Afirmacions irrefutables

de «El País»:

«El derecho de defensa, siempre sagrado, lo es más todavía cuando se ejerce en favor de humildes, de desvalidos, de vencidos. Ejercitemoslo sóbriamente.

La huelga general empezada el día 13 fué un movimiento de solidaridad para con los ferroviarios del Norte.

Los caracteres de esa huelga, que estalló ahora, el 13, por esa razón o con ese fin, fué acordada en Marzo de este mismo año, en la Asamblea celebrada en Madrid por la Unión General de Trabajadores, Confederación Nacional del Trabajo y Agrupaciones de Valencia y Zaragoza. Ese acuerdo se exteriorizó en un Manifiesto y fué ratificado en un mitín celebrado en la Casa del Pueblo. No hay, pues, nada oculto, secreto, misterioso en los orígenes y acuerdos de la huelga.

Gobernaba Romanones y a consecuencia del mitín y del Manifiesto detuvo a los firmantes y cerró la Casa del Pueblo de Madrid y entidades análogas o similares de provincias.

Sometidos a proceso y en libertad provisional quedaron los señores Besteiro, Anguiano y otros muchos.

Al salir de la Cárcel Modelo el señor Besteiro celebró con él una entrevista con su compañero del «A B C», y en este periódico manifestó don Julián Besteiro que continuaría preparando la huelga general.

¿Por qué se fijó el día 13?

Por lo que hemos dicho, por solidaridad con los ferroviarios del Norte.

Respecto de esta huelga de ferroviarios del Norte ya hemos dicho (ayer mismo lo repetimos) que los obreros habían deseado evitarla. Recuérdese a este propósito que después de una entrevista con el ministro de Fomento, convinieron en retirar los avisos de huelga.

Para juzgar serena, imparcialmente, como un historiador concienzudo, precisa no olvidar ni los acuerdos de Marzo, ni lo relacionado con las huelgas ferroviarias de Julio del año pasado y del 10 de Agosto de este año.

Aun así, el juicio histórico queda expuesto a la inexactitud sin un recuerdo vivo y un conocimiento exacto de cuánto ha ocurrido en España desde fines de Marzo a primeros de Agosto. Ahí en esos años vividos en meses están la información, el proceso, las causas y las deducciones de cuánto acabamos de ver.

Esta huelga, nada, absolutamente nada, tiene de común, de relación directa, ni indirecta con la guerra europea. Periódicos como «La Correspondencia de España» y «La Epoca» han negado enérgicamente las paparruchas contrarias. Basta, en efecto, conocer por dónde se hace el comercio con Francia y recordar que una Compañía inglesa explota y administra las minas de Riotinto, donde han ocurrido disturbios, para persuadirse de que no sólo es falso, sino absurda la opinión divulgada por la mala fe entre el vulgo inconsciente.

Las «fobias» y las «afobias» para nada se han mezclado en los últimos acontecimientos. Saborit, uno de los presos como individuo del Comité de huelga, si no es germanófilo, es partidario de la paz a todo trance, tiene un criterio parecido al de los que prepararon la Conferencia de Estocolmo.

Claro es, se deduce de lo afirmado anteriormente, que no han existido los millones que fantásticamente se dan por cosa cierta y averiguada. Es horrible, podemos afirmarlo, la miseria entre las familias de presos, detenidos y fugados. Los diputados republicanos por Madrid

han excitado a correligionarios y amigos a que, por suscripciones privadas, procuren remediarla. Cerrada la Casa del Pueblo, sin funcionar las Asociaciones, esa miseria es verdaderamente española.

Durante la huelga se ha podido cometer algún acto anárquico y hasta criminal; pero en Alicante, por ejemplo, y en otras muchas partes, los huelguistas, dueños del campo hasta la llegada de la tropa, no cometieron desmanes alguno.

El descarrilamiento perpetrado en Bilbao sería achacable a todos si los huelguistas hubiesen dado tales instrucciones. No es así. No ordenaron, como hicieron partidos en lucha, de los que hoy declaran más huecamente levantar vías, volar puentes, quemar estaciones. Como hasta del dolor hacen bafa algunos periódicos, y se permiten poner en duda la sinceridad del adversario y la pureza de sus intenciones, nada más decimos.

Afirmamos, pues, que el mote de anárquica no es propio de toda la huelga. «El Liberal», de Bilbao, ha generalizado indebidamente el calificativo.

Afirmamos también en contra de lo dicho inconsistentemente por «El Correo Español» y otros periódicos que nada, absolutamente nada, tienen que ver la Asamblea de Parlamentarios que se reunió el 19 de Julio en Barcelona, ni la Liga Regionalista con las huelgas de ferroviarios y general. Y la prueba está escrita. Es el Manifiesto publicado en Barcelona el día 14 de Agosto y que firman los señores Abadal, Gineu, los Ríos, Roig y Bergada, Cambó, Lerroux, Rodés y Zulueta (don José). Si lo desconoce «El Correo Español» tendrá disculpa su campaña y si lo quiere conocer se lo prestaremos.

Fundadas en hechos ciertos están las afirmaciones que acabamos de hacer y que son irrefutables, cualesquiera sean opiniones y juzgos, siempre respetables y en los que no nos metemos, atentos sólo al hecho, tal cual es. Reconocida la verdad de los hechos, júzquese como se quiera; pero no vale alterar la verdad, no es lícito inventar para luego deducir de la caprichosa invención lo que se quiera.

La política

EL SEÑOR CAMBÓ

Llegim en «Las Noticias»:

«El líder de los regionalistas señor Cambó marchó ayer tarde, en automóvil, hacia Navarra. Se propone recorrer las provincias del norte de España.»

Llegim en «La Vanguardia»:

«Telegrama de Cambó. — El señor Cambó ha vuelto a telegrafiar esta mañana al presidente del Congreso reclamando el cumplimiento de la ley que regula la detención y procesamiento de los diputados y senadores.»

El referido parlamentario se extraña en dicho telegrama de que no se le haya contestado a otro que puso hace días en este mismo sentido.

El secretario primero del Congreso, señor Barber, ha remitido al presidente del Consejo el telegrama del señor Cambó.

LA DISOLUCIÓN DE CORTS

Es parla de nou als círcols polítics de la probabilitat de que sigui firmat d'un moment a altre el decret de disolució de Corts.

No obstant la insistència amb que se asssegura que no transcorriran molts dies sense què'l decret corresponent s'inserti a la «Gaceta», no falta qui afirma que de no succeir cap succès polític impor-

tant que exigeixi l'adopció d'aítal mítja, no seran dissoltes les actuals Corts per pesar... del senyor Dato raons d'índole molt delicada, que l'obligen en els actuals instants a no escoltar les indicacions dels qui desitjarien que's convogues a noves eleccions generals.

L'ALFRED PEREÑA, PROCESSAT

El jutge militar que entén en les causes instruïdes a la província de Lleida amb motiu dels avalots públics darrerament ocorreguts ha participat a la Diputació el processament del conceller de la Mancomunitat, don Alfred Pereña.

En conseqüència, i segons la llei, el senyor Pereña queda, fins que's resolgui el procés, i en cas, naturalment, de sortir absolt, incapacitat d'exercir càrrecs públics.

La colonia escolar “Teresa Pamies”

Dissabte passat nostre estimat amic En Evarist Fábregas ens invitá a un àper de despedida amb que obsequià a la colònia barcelonina composta de 25 nenes, filles de famílies menesteroses, que a expensas de l'exemplar patrici han passat un mes a l'hermosa platja de Salou per a refer-se la salut.

Al restaurant de l'estació i presidida la taula per la senyora professora donya Ampar Serrano, qui tenia a la dreta a les senyores de Fábregas i de Recasens i a l'esquerra a la professora donya Antonia Francés i al senyor Fábregas, ens assentarem en companyia del diputat a Corts senyor Albafull, el primer tinent d'alcalde En Pere Cavallé, l'ex-alcalde senyor Simó, el regidor senyor Sagalà, el doctor Frías i altres.

Un dinar esplèndit ens fou servit, i al destapar-se el xampany s'arxeà el nostre estimat amic qui oferí l'àper a les senyores professors i a les tendres nenes a les quals per ésser filles de mares que com la meva digué—es tenen de guanyar el pa treballant en la fàbrica he volgut portar aquí per refer-los-hi la salut escassa de que gosen per les condicions en que es veuen obligades a viure mancades de lo més essencial per a la vida i més en l'edat crítica en què's troben.

Amb paraula dura fustigà després a la colònia reuseca que viu a Salou. No em refereixo pas—digué—a una part de aquesta colònia composta de pobres industrials que venen aquí per a refer la salut dels seus fills, si no an aquella altra part de colònia que viu en una posició desahogada que pot gastar-se una bona cantitat de pessetes per a obsequiar a uns forasters que vinguéren per mirar a visitar-los i ha sigut tant mesquina que amb un més que fa que són aquí a queixes pobres criatures no s'ha dignat dedicar-los-hi el més insignificant obsequi.

Ara un altre cas. Ahir les vaig portar a Reus, a visitar el meu estimat poble i un senyor de la junta de l'ermita de Misericòrdia les acompanyà al visitar aquella casa, on vegeuen moltes coses, mides, medalles, etc., etc. i arribà a tant la mesquinesa d'aquell caritativ senyor que amb tot i haver-hi allí objectes de 5 céntims, les deixà sortir sense donar-nos-hi un, amb el qual, al arribar demà a les seves cases haurien pogut dir als seus pares: «mirau, una medalla, o una mida de la verge de Misericòrdia de Reus.»

Dic això per a posar de relleu la pecca caritat d'aquests ries que poguen-ho fer, no'n fan d'obres en benefici dels necessitats...

(Davant les paraules del seu protector, varies d'aquelles nenes no pogueren contenir-se i esclataren en un plor que reflectava el seu agraiement vers aquell home que des del mig del mar de l'abundor es recorda que hi ha semblants seus que sofreixen...)

(Davant les paraules del seu protector, varies d'aquelles nenes no pogueren contenir-se i esclataren en un plor que reflectava el seu agraiement vers aquell home que des del mig del mar de l'abundor es recorda que hi ha semblants seus que sofreixen...)

Els concorrents aplaudírem plens d'emoció i els fils humitejats davant l'espectacle d'aquelles tendres criatures.

El senyor Pallejà agrà l'obsequi i felicità al senyor Fábregas per la seva conducta.

Després el fill del senyor Fábregas, anà repartint una per una a aquelles nenes, una capsa contenant una preciosa nineta que era rebuda amb el natural content per part de les agraciades.

Després una les nenes s'avencé per a dir devant del senyor Fábregas unes paraules dagraiment, que no pogué pronunciar nusada per l'emoció; veget-se obligada a llegir-les Digué aixís:

«Amb el nom de vostra mare com l'estrella d'Orient,
i amb el vostre cor de pare
vessant noble sentiment;
hem vingut a aquesta platja
a refer nostra salut
i a enfortir-nos amb l'oratge
entre cants de joventut.
Sense vos ens marciríem
com ponelles, a cintat;
sense vos, no cantaríem
com ocells en llibertat.
Gracies, gracies cor de pare
que endolciu els nostres plors
i que honrant la vostra mare
camineu per entre flors.»

Satisfets de l'acte a que acabàrem de assistir, prenguèrem comiat de l'amic Fábregas i de les senyores esmentades que's quedaren allí i emprenguèrem el viatge de tornada cavalcats amb un elegant auto que escursà notablement la distància...

Escrivint la “historia”

No és pas sols el «A B C» que està admirablement informat de les coses de Barcelona. Hi ha diaris francesos que, encara que sembla que no pugui ser, guanyen al diari madrileny.

Per exemple, «L'Independent» de Perpinyà, que per regla general sí que ho està ben informat, aquesta vegada ens fa saber, per una lletra datada a Barcelona el 13 del corrent, que la revolució comença el dia abans, que era diumenge, a la plaça de toros, on hi hagué un motí amb molts trets de fusell de revolver, amb 40 ferits.

Al dia següent, dilluns, dugué camrades de ferits, ferens cap als hospitals. El dia 20, li diuen de Cerbère persones procedents de Barcelona, que hi ha hagut més de 100 morts i nombroses cases ensorrades a canones.

El mateix dia li diuen que els morts a Barcelona són 200. L'«Excelsior» de París ha publicat el retrat d'un home amb grans patilles, afirmant que és el retrat d'en Marcel Domingo.

I «Le Pays», també diari parisenc, ha dit que un dels que dirigien les masses revolucionàries de Barcelona era... En Prat de la Riba!

Aquest nombre de FOMENT ha passat per la censura

Informació

Ahir fou cridat al Quartel·lí de Rondes municipals, l'ex-sereno del Barri 8, funcionari cumplidor del seu deure, deixat cessant pel senyor Sardà; a qui se invitava a cobrar 4 pessetes de l'última mitja setmana que prestà servei, de lo recaudat del veïnat del Barri 7, negant-se aquell a rebre la susdita quantitat, per considerar-ho una irritant humiliació, donat lo que es recauda a la setmana en el barri on prestava servei i en el mateix barri 7.

Aital anomalia, majorment tractant-se d'un modest empleat deixant cessant constitueix una evident injustícia, i ademés fa sospitar si's tracta també d'una burla intolerable en qui per raó del seu càrrec ha de donar mostres de més equanimitat i enllaïades mires.

—Serà necessari insistir sobre l'assumpte?

Abans d'ahir cridava l'atenció una parella de moços d'esquadra que passaven per nostra ciutat.

Durant la passada setmana foren embarcats en el port de Tarragona 1.450 bocins de vi i algunes petites partides d'avellana de la nova collita.

En el quadern de «La Novela Blanca» que es ven en totes les llibrerías al preu de deu céntims es publica una biografia del Prat de la Riba, que recomanem als nostres llegidors. Es un treball complet i fet amb molta intel·ligència i coneixement.

Han sigut entregats al quefe de la estació d'Altafulla dos xecs important descents mil francs, trobats en el quilòmetre 12 de la línia i que foren substrets dies passats a un passatger, comerciant francès, que es dirigia a València.

El ministre d'Hisenda ha concedit la pròrroga sol·licitada per al pago voluntari de la contribució industrial, fins al dia de Setembre, en les localitats en que ocorregueren desordres.

Promet ésser un aconteixement artístic la funció que el proper dijous se donarà en el Teatre Circo, en la qual farà el seu debut l'eminente diva Garbi Georgesco, rival de la Barrientos, fenomenal vocal extraordinari.

Dita artista hi donarà tres úniques que l'empresa es proposa presentar amb gran esplendor, i comptant ademés amb la cooperació dels valiosos artistes Anton Marques, Jordi Frau i Manuel Kasat.

L'orquestra també serà convenientment aumentada per diferents professors del Sindicat Musical de Barcelona.

Per a estudiar la manera de que en les actuals circumstàncies pugui fer la vinificació cooperativa, ha visitat el Sindicat Agrícola de Falset, el senyor Oliveras, enginyer director de l'Estació Enològica i Escola de Viticultura i Enologia d'aquesta ciutat.

Davant l'absoluta prohibició de la entrada de vins espanyols a França, decretada per aquell Govern des de fi de juliol els Sindicats d'Exportadors de Vins, de Barcelona, Tarragona i Reus s'han dirigit al Govern interessant s'efectuïn amb urgència quantes gestions siguin necessàries per aixecar aquella prohibició, que tant perjudicaria a nostre comerç de exportació de vins i a la producció vitícola nacional.

Tractament de la **sifilis** per l'aplicació **indolea** del
606

i diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang (Dr. Wassermann)
Dr. A. FRIAS.—Arraval baix de Jesús, núm. 33—CONSULTA DE 3 a 4

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà . . . Habitacions amb banys, dàrses i telèfon

Secció Oficial

Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 25 D'AGOST 1917

NAIXEMENTS

Francisco Salvadó Carré. — Dolores Sentís Borrás. — María Antonieta Ruiz Caballé. — Enrique Amorós García. — Pere Hornosa Llansá.

DEFUNCIONS

Rosa Aulesa Grau, 56 anys, Llovera, 55. — Francisca Parés Martí, 52 anys, Bisbe Grau, 15.

MATRIMONIS

Agustí Teixell Carim amb Maria Casol Camps.

El Mercantil Valenciano

Se troba en venda en el kioski de periódics de Filles d'Emili Bolart, plaça de la Constitució.

VENDA

Se vendrà en bones condicions una llibreria i tenda de periòdics situada en un punt cèntric d'aquesta ciutat. Informarán en aquesta impremta.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Negociem tots els cupons venciment corrent. Cuidem del cobro del dividendo del Banc de Barcelona.

Pintura preparada, assortit complet de colors: pots de 1 i mig Kg.

GAIETÀ CAVALLE, S. en C. Antiga Casa Coder, Plaça de la Constitució. — REUS

BAR AMERICANO ESMERAT SERVEI

La seva rival Horchata Valenciana EXQUISIT CAFE PAMPA

Gelsà LA JOAQUINA

DIPÓSIT A REUS: ROMÀ MARÍ MONÍ, Plaça Catalunya, 7.

APRENENT

Se'n necessita un en la Drogueria de Armengol Mariné, plaça de Prim.

La Publicidad

Per a la venda i suscripció al kiosko BOLART, plaça de la Constitució.

Gran Servei de Carruatges

De Montrouig a Reus i viceversa

SORTIDES MONTROUIG

1 mitja 5 mitja 9 mitja 12 mitja 17 mitja

PUNTS DE PARADA:

A Montrouig, Casa Sabaté. A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.

IMP. SANJUÁN GERMÀNS. — REUS

Sense aquesta arca

l'apparell NO és un GRAMÓFON

CATAlegs GRATIS

Companyía del Gramófon

SOCIETAT ANÒMICA ESPANYOLA

Éxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSSO en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPINÀ - Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Relotgeria. - Relotgeria de butxaca i Desperadors des de 290 pessetes.

Proveu els CAFÉS de la TORREFACCIÓ

GILL

i veureu que son els MILLORS

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca). - Reus

CONSULTORI MÉDIC-OPERATORI

El metge don Jaume Fuster, especialista en enfermetats cròniques, ha traslladat an aquesta ciutat, carrer de Llovera, 29-1.º-1., son consultori de Valencia. Especialista en enfermetats cròniques, ja es manifesten aquestes en el cap, oreilles, com sordera, ulls, gorja i pit, catarros de l'estómac, herpes i reuma, enfermetats de l'orina, nervioses, curació radical d'enfermetats secretes, venéreus i sifilitiques, aplicació del 606, tractament especial per a tota classe de tumors anc que signin malignes.

HORES DE CONSULTA: De 10 a 13 i de 16 a 20.

BALNEARI "SANTA MARINA"

Situat a Pratdip (Tarragona)

Inaugurat el primer de juliol

La millor aigua per a la curació radical de les afecions nervioses, de l'estómac, setge i ronyons. De resultats positius en les anemies i vicis de la sang.

Nou i magnífic BALNEARI d'aigües puríssimes de gran radiactivitat (104 Volts-hora-litre).

Volta d'ombrívols boscos, a 400 m, sobre el nivell del mar, a la muntanya, en una entraïda de PRATDIP.

Habitacions amb aigua i llum elèctrica. N'hi ha també d'altres, molt cómodes, a preus més econòmics.

Missa diaria en el mateix Santuari

Viatge per ferrocarril fins a Reus i des d'allí al BALNEARI en confortables automòbils de l'Establiment.

Per a informes i condicions, a l'Administració:

Ronda de la Universitat, 15, pral., 2.º Barcelona

Anàlisi qui-ici i examen bacteriològic de l'Aigua de SANTA MARINA

Caracteres físic-químics

Temperatura del mar muntanyant . . . 14°

Residu fixe a 180° . . . 0.2213 grs. per litre

Radiactivitat . . . 101 volts hora-litre

Gasos en dissolució

Anhidrid carbònic líquid 6.73 c, 6 o 0.01332 grs. per litre

Oxigen . . . 2.30 » 0.00348 » »

Nitrogen . . . 8.20 » 0.01625 » »

Grupació dels altres elements dissolts

Bicarbonat calcic . . . 0.21888 g. per litre

Bicarbonat magnèsic . . . 0.07510 » »

Clorur ferroc . . . 0.00197 » »

Clorur sòdic . . . 0.00456 » »

Fosfat sòdic . . . 0.00049 » »

Nitrat sòdic . . . 0.0053 » »

"La Mundial"

Casa de viatgers i hospedatges de E. MESTRES

Carrer Hospital, 123 i 125, 1.º BARCELONA

Reusenses, alerta!

Al passat per Barcelona sols en trobareu boniques i elegants habitacions amb tot el confort modern com així mateix en hospedatges econòmics. Casa recent construïda amb balcó al carrer en totes les habitacions.

Economia veritat i bona alimentació.

Servei estmeradissim. Especial per a famílies, estudiants i soldats de quota.

Hospedatge des de quatre pessetes diàries

VISITEU AQUESTA CASA I QUEDAPEU CONVENCUTS

LA MUNDIAL - Carrer Hospital, 123 i 125, primer - Barcelona

Aparells i Discs PATHÉ

MAGATZEMS GISBERT

S'ha nrebut nous discs dels célebres artistes

TITTA RUFO, BASSI i CARUSSO

Plaça Constitució, 1

(Al costat de la casa Bofill)

REUS

JOSEP PUJOL. - Cirurgià

Especialista en la curació de les hermes (francés) amb 30 anys de pràctica entre la casa Clauzelles, de Barcelona, i el meu establiment de Reus.

NOTA. — No equivalec aquest antic i acreditad establiment «LA CRUZ ROJA» dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meva clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit que gaudeix casa meva, s'ha establert prop de la mateixa.

"LA CRUZ ROJA" (CASA FUNDA DA EN 1896)

MONTEROLS, 16
(Al costat del fabricant de gorres D. Isidre Pena)